

Rønne d. 15. januar 2025

Pressemeddelelse

Energiø Bornholm har alle chancer for at blive en god forretning for Danmark

Der er blevet rejst tvivl om Energiø Bornholms relevans og økonomi, men projektet har aldrig været vigtigere. Udover at være et afgørende projekt i den europæiske kamp mod klimaforandringerne har energiøen alle muligheder for at blive en god forretning for Danmark.

Energiø Bornholm kan ikke sammenlignes med traditionelle havvindprojekter. Med Energiø Bornholm får Danmark en udviklingsplatform, der gør det muligt for danske virksomheder at få en førerposition inden for næste generation af vindenergi. Søren Møller Christensen, adm. direktør for Baltic Energy Island, udtaler: *"Vi må huske, at visionen for Energiø Bornholm er at udvikle en hub for grøn energi i den sydlige del af Østersøen. Udover at projektet i sig selv har stor betydning for den grønne omstilling samt sikkerheds- og udenrigspolitisk, vil energiøen samtidig være en trædesten for kommende energiøer. Hvis vi tøver, vil andre udvikle den nødvendige teknologi og overtage den danske førerposition."*

Der er blevet rejst kritik af økonomien i Energiø Bornholm og de nuværende samfundsøkonomiske beregninger fra Energistyrelsen viser et underskud på 4 milliarder i et scenarie. Energistyrelsens beregninger indfanger dog ikke de værdier, som projektet skaber gennem dets innovative karakter. Søren Møller Christensen uddyber: *"Energiø Bornholms innovative karakter afspejles i dag ikke i de samfundsøkonomiske beregninger. Bl.a. er forventet støtte fra EU, teknologilederskab og øget konkurrencekraft til dansk erhvervsliv samt på sigt videreudvikling af projektet med tilkobling til Polen og Sverige ikke indregnet. Det er derfor vigtigt, at vi i den politiske og offentlige dialog er opmærksomme på, at Energiø Bornholm ikke kan sammenlignes med traditionelle havvindsprojekter, og at vi har blik for den fulde værdi, som projektet skaber for Danmark."* Der kan identificeres i alt 13 faktorer, som pt. ikke er indregnet. De er beskrevet på de følgende sider.

Det internationale netværk Energy Island Forum offentliggjorde den 12. december deres første roadmap, hvor det understreges, at det er afgørende, at Energiø Bornholm og Princess Elisabeth Island i Belgien hurtigst muligt realiseres. Disse første energiøer vil bane vejen for både teknologisk og regulatorisk innovation, som vil gøre energiøer mere kosteffektive og åbne for indfrielse af de store ambitioner for havvind, som EU har forudsat i deres klimaplaner – herunder 300 GW i Nordsøen i 2050; et mål, som det er vanskeligt at nå uden energiøer.

Man kan ikke overdrive den europæiske betydning af Energiø Bornholm, mener professor Nicolaos Cutululis fra DTU og formand for Energy Island Forum: *"På europæisk niveau er Energiø Bornholm et vigtigt projekt, fordi det baner vejen for kommende energiøer. Som en eksisterende ø har Bornholm en central rolle som test- og læringsplatform, idet det både er nemt at komme til anlægget, og fordi der er plads til at opsætte testudstyr, som det vil være uforholdsmæssigt meget dyrere at opsætte på en platform eller en kunstig ø. Energiø Bornholm baner på den måde vejen for, at vi kan gøre fremtidens energiøer mere kosteffektive."*

Kontakt

- Søren Møller Christensen, +45 25 72 14 82
- Nicolaos Cutululis, +45 21 32 49 65
- Link til roadmap fra Energy Island Forum: [Roadmap.pdf](#)

Baggrund

Hvorfor Energiø Bornholm? Projektets betydning for klima samt sikkerheds- og udenrigspolitik

Energiø Bornholm vil med 3-3,8 GW give grøn strøm til 3-4 mio. husholdninger og en reduktion af CO₂-udledningen i Europa med over 3 mio. tons pr. år. Projektets største klimamæssige betydning ligger dog i projektets karakter som den første energiø, der vil bane vejen for en lang større udbygning i Nord- og Østersøen.

Hvorfor en energiø ved Bornholm?

Bornholms placering gør den ideel som hub, der forbinder energimarkederne i Østersøen, samtidig med at vindforholdene omkring øen er gode til storskala offshorevind. Det centrale ved energiø-konceptet er denne hybride model, hvor en ø fungerer som en hub, der både forbinder elmarkederne og muliggør massiv vindenergiopstilling langt fra det eksisterende højspændingsnet. Denne værdi vil forventeligt blive styrket i fremtiden, idet projektet er forberedt til forbindelser til både Polen og Sverige, hvilket væsentligt vil styrke projektets økonomi og strategiske værdi.

Energiø Bornholm har stor sikkerhedspolitisk betydning

Projektet har stor sikkerhedspolitisk værdi, da det bidrager til Europas uafhængighed af russisk gas og andre eksterne energikilder såsom importeret LNG. Den hybride model understøtter ikke alene energiproduktionen, men styrker også forbindelserne mellem Danmark, Tyskland og fremtidigt Polen og Sverige og skaber derved et robust europæisk elsystem. I forhold til fremtidige dansk-tyske samarbejder om hydrogen og Nordsøen vil et succesfuldt projekt på Bornholm tillige være af stor udenrigspolitisk betydning.

Hvorfor har Energiø Bornholm mulighed for at blive en god forretning for Danmark?

Energiø Bornholm bør som infrastruktur- og innovationsprojekt vurderes ud fra projektets samlede samfundsøkonomiske og politisk-strategiske betydning.

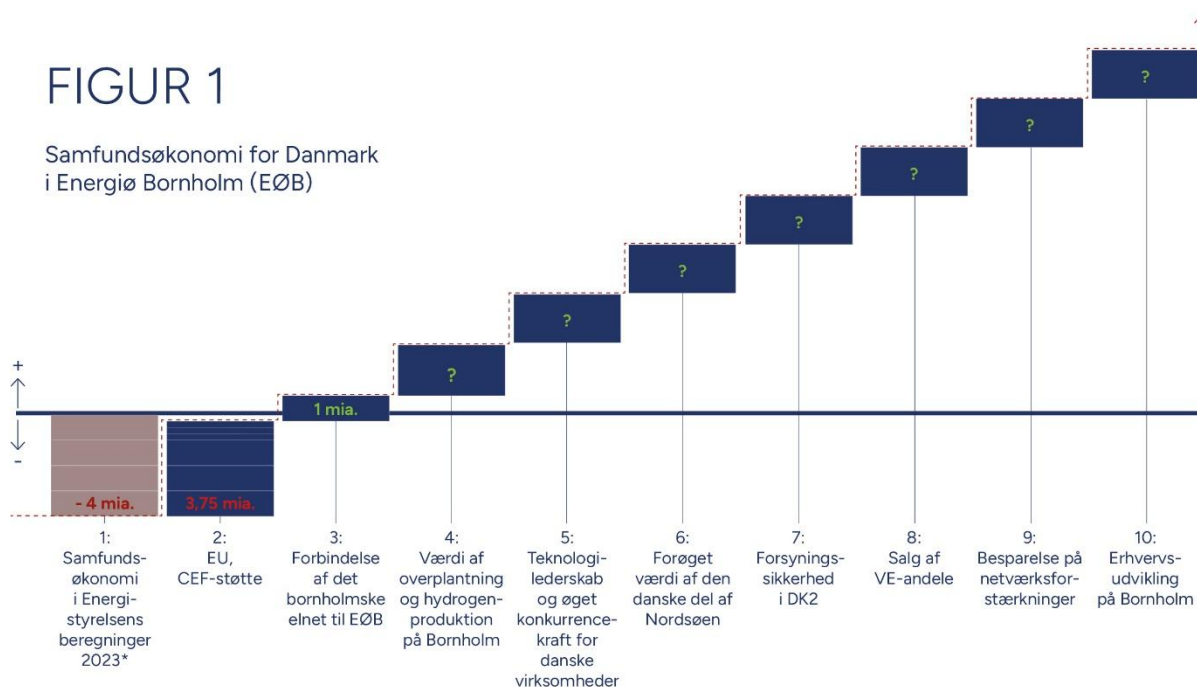
Projektet har i sig selv store effekter, der pt. ikke er indregnet i Energistyrelsens beregninger: Forventet støtte fra EU, dansk teknologisk lederskab, tilkobling til det bornholmske elnet, salg af VE-andele, værdien af overplantning og potentiel hydrogen- og øvrig PtX-produktion samt en styrket værdi af den danske del af Nordsøen i takt med, at energiøer på baggrund af innovation gøres mere kosteffektive.

Projektet åbner også op for fremtidig yderligere udvikling, herunder en forbindelse til Polen, der vil kunne forbedre projektøkonomien med mellem 15 og 20 mia. kr. efter kablet til Polen er betalt. Energiø Bornholm vil desuden understøtte udviklingen af yderligere havvind omkring Bornholm samt en tilkobling til Baltic Sea Hydrogen Collector, der forventes at forbinde Finland, Åland, Saaremaa, Gotland og Bornholm til Lubmin og det netop besluttede brintnetværk i Tyskland.

På næste side er de forskellige typer af samfundsøkonomisk værdi illustreret.

FIGUR 1

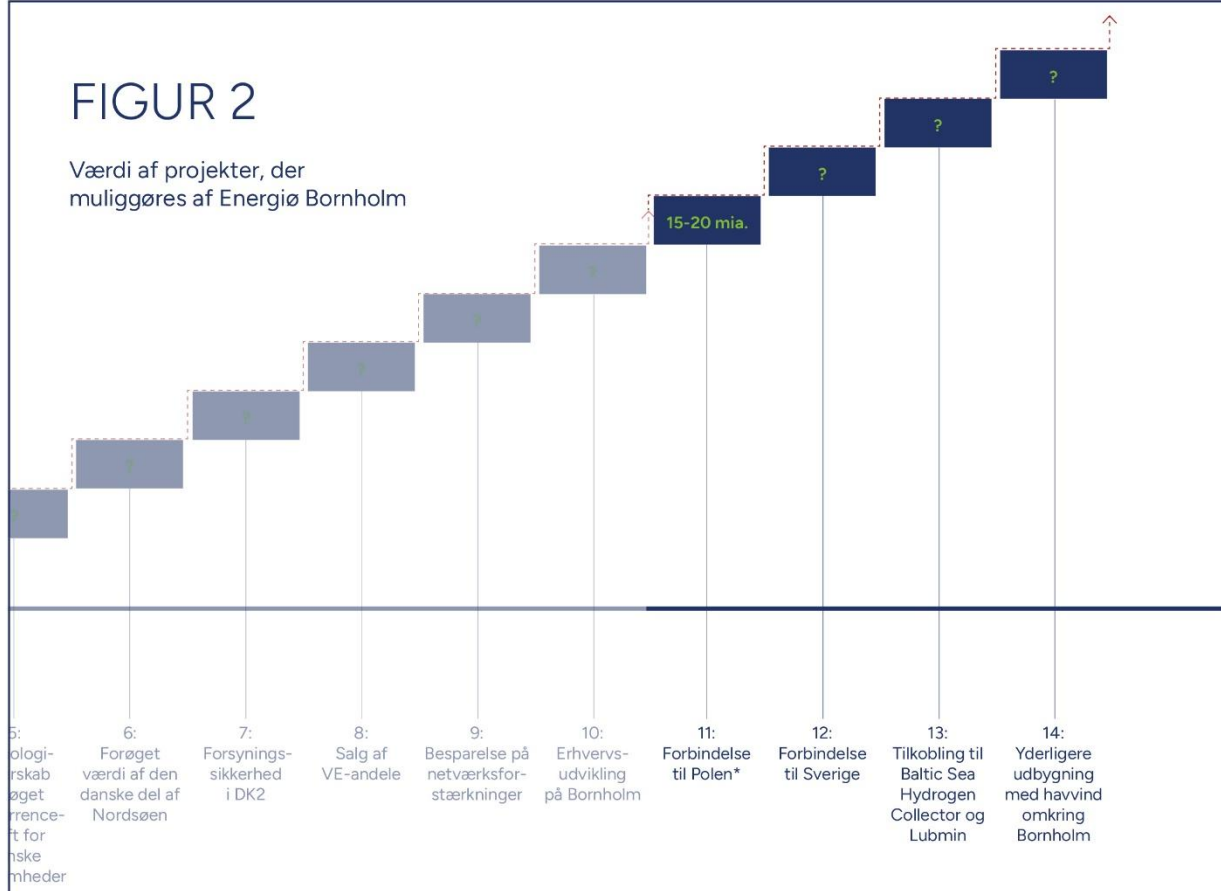
Samfundsøkonomi for Danmark
i Energiø Bornholm (EØB)

* Fra det målkonsistente scenarie, som tager afsæt i opnåelse af The Paris Agreement og EU's egne klimamål. Energiø Bornholm er et afgørende projekt for at opnå de vedtagne mål.

FIGUR 2

Værdi af projekter, der
muliggøres af Energiø Bornholm

Uddybning af positive effekter ved Energiø Bornholm

1. Samfundsøkonomi i Energistyrelsens beregninger 2023

Energistyrelsen offentliggjorde i 2023 beregninger af økonomien for Energiø Bornholm. Analysen præsenterede flere scenarier, der differentierer økonomien baseret på, hvor tæt EU kommer på at nå de politisk fastsatte klimamål. I det såkaldt målkonsistente scenarie (target consistent scenario), som forudsætter, at EU når de klimamål, vi har forpligtet os til gennem Parisaftalen, beregnede Energistyrelsens samfundsøkonomi i Energiø Bornholm til – 4 mia. kr. I scenariet, hvor der kun opnås en delvis opfyldelse af klimamålene (partially target consistent scenario), beregnede Energistyrelsen samfundsøkonomien til – 7 mia. kr. Der er her taget afsæt i det målkonsistente scenarie, hvor EU opnår sine klimamål. Dette er gjort med afsæt i en overbevisning om, at vi må træffe politiske beslutninger ud fra en tro på, at vi når de politisk opsatte mål. Begynder vi omvendt at træffe politiske beslutninger ud fra en overbevisning om, at vi ikke når klimamålene, er der stor risiko for, at det bliver en selvopfyldende profeti, at vi ikke når målene, idet vi ikke får truffet de beslutninger, der skal indfri målene.

Nedenstående faktorer er ikke indregnet i Energistyrelsens beregninger fra 2023. Værdierne skal derfor tillægges de værdier, som Energistyrelsen har fremlagt.

2. EU, CEF-støtte

Energiø Bornholm er af EU udpeget som et Project of Common Interest (PCI-status). Som PCI-projekt har Energiø Bornholm mulighed for at søge om midler fra Connecting Europe Facility, der i starten af 2025 uddeler 650 mio. Euro. Midlerne vil påvirke den danske samfundsøkonomi positivt, da midlerne kommer fra EU.

3. Tilslutning af det bornholmske elnet til Energiø Bornholm

Energinet har beregnet, at en tilkobling af Energiø Bornholm til det bornholmske elnet vil have en positiv samfundsøkonomisk værdi på 1 mia. kr. over de næste 40 år. Dette skyldes, at man kan undlade at udskifte det nuværende kabel mellem Bornholm og Sverige samt reducere omkostningerne til reservekapacitet på Bornholm.

4. Værdi af overplanting og hydrogenproduktion på Bornholm

Der er mulighed for at installere 800 MW overplanting i forbindelse med Energiø Bornholm. Overplantingen vil, sammen med eksempelvis hydrogen- og anden PtX-produktion, øge andelen af vedvarende energi og dermed forbedre forsyningssikkerheden, netbalanceringen og eksport af hydrogen til Tyskland. PtX-produktion på Bornholm er også mulig uden overplanting.

5. Teknologilederskab og øget konkurrencekraft for danske virksomheder

Energiø Bornholm er den første af sin slags og muliggør, med sin placering på en eksisterende ø, innovation og udvikling af nye teknologier, som gennem teknologilederskab vil styrke den danske konkurrencekraft, generere arbejdspladser i Danmark og skabe eksportmuligheder.

6. Forøget værdi af den danske del af Nordsøen

Innovation på baggrund af Energiø Bornholm vil gøre energiøer mere kosteffektive og muliggøre større udnyttelse af vindpotentiallet i den danske del af Nordsøen. Dette vil muliggøre eksport af energi, salg af VE-andele og øge værdien af den danske del af Nordsøen.

7. Forsyningssikkerhed i DK2

Energiø Bornholm vil gøre det muligt at øge eksport og import af strøm til og fra DK2, hvilket forbedrer forsyningssikkerheden og giver større robusthed ved fejl, skader eller angreb på de forbindelser, der forbinder DK2 til andre elmarkeder.

8. Salg af VE-andele

Når et EU-land opfylder det aftalte niveau for vedvarende energi, kan det sælge VE-andele til lande, der endnu ikke opfylder deres mål. Danmark indgik i 2020/21 en sådan aftale med Belgien, hvor 1,8 TWh til 3 TWh gav Danmark et provenu på mellem 170 og 280 mio. kr. Etableringen af Energiø Bornholm vil styrke Danmarks mulighed for at sælge VE-andele.

9. Besparelser på netværksforstærkninger

Forbindelsen mellem Danmark og Tyskland kan potentielt spare Energinet investeringer i forstærkning af andre dele af det danske transmissionsnet.

10. Erhvervsudvikling på Bornholm

Center for Regional og Turismeforskning har beregnet, at beskæftigelseseffekten på Bornholm vil være op mod 900 årsværk, og at den bornholmske værdiskabelse fra 2030 vil udgøre knap 793 mio. kr. om året. Beregningerne indregner PtX-produktion men tager ikke højde for effekterne af en erhvervspark på Bornholm eller DTUs og andre universiteters langsigtede engagement i Residential College på Rønne Gl. Elværk.

11. Forbindelse til Polen

Landanlægget er fra starten designet til en senere tilslutning af både Polen og Sverige. Polen er et højprisområde, og beregninger viser, at en tilslutning til Polen, efter tilbagebetaling af kablet, vil forbedre projektøkonomien med 15-20 mia. kr. i projektets levetid.

12. Forbindelse til Sverige

Som nævnt ovenfor er landanlægget designet til en tilkobling til Sverige, men der er ikke udarbejdet en beregning af værdien heraf.

13. Tilslutning til Baltic Sea Hydrogen Connector

Baltic Sea Hydrogen Connector er planlagt til at gå tæt forbi Bornholm. En tilslutning til denne vil forbedre økonomien i overplanting og hydrogenproduktion på Bornholm og understøtte realiseringen af Baltic Sea Hydrogen Connector, som er et vigtigt projekt for Europas grønne omstilling.

14. Yderligere udbygning med havvind omkring Energiø Bornholm

Energiøen vil, sammen med hydrogenproduktion, muliggøre yderligere udbygning af havvind omkring Bornholm, herunder området EV67 sydøst for Bornholm, der blev udlagt i den seneste havplan og muliggør yderligere 1,5 GW havvind. Hvis Baltic Sea Hydrogen Connector forsinkes, kan yderligere udbygning af havvind på Bornholm understøtte et PtX-projekt med eksport af hydrogen direkte til Tyskland fra Bornholm.